

hézag ne maradjon, ennek megtörténte után az átiskolázó lécz két szára kinyittatik és a csemetékről levétetik.

A munka gyors végzéséhez szükséges, hogy legalább két ilyen átiskolázó léczünk legyen, hogy az egyik munkás azalatt, a míg a másik két munkás az átültetést végzi, a másik léczet csemetékkel megrakhassa.

Gerlach tapasztalatai szerint ezen készülék nem csak a munka könnyítése és gyorsítása céljából, de a csemeték megsérülésének kikerülése végett is igen előnyös és ajánlható.

Ha az átiskolázó léczet akként szerkesztjük, hogy sarka könnyen levehető és ismét felerősíthető legyen, akkor a készülék mind a két szarának mind a négy oldalára különböző távolságokban alkalmazott bevágások, ezen készüléknek 8 különböző csemetetávolságnál való használatát teszik lehetővé.

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése 1887-ben.

Körmöcz szab. kir. bányavárosának erdős vidéke különös érdekességgel bír a magyar erdészre. Itt találja meg első nyomait az erdősítésnek hazánkban. Már a mult század vége felé kezdették észrevenni, hogy az akkori gazdálkodás mellett csakhamar végére járnak a bányászat számára reservált erdőknek. Különbben is az időtájt kisértett a faszükség réme. Ez lett szülője az erdők felujításáról való gondoskodásnak. A kincstár kezelése alatt lévő körmöczi erdőkben teljes vetéssel ujitották fel az időtájt a luczosokat; jegenyefenyvesekben a fokozatos-felujító-vágás járta. Az első mód ugyan túlsűrű fiatalosokat adott; de azok, kik most vágatják mondhatnák meg, mennyiben hibáztak az elődök, s mi volt jobb, a túlsűrű vetés, vagy a felujításnak a természetre hagyása.*)

Joggal állithatom tehát, hogy az Országos Erdészeti Egyesület kögyülésének színhelyeül a folyó 1887. évben

*) Ezen dolgokat még akadémikus koromban hallottam a nagy gyakorlat alkalmával. Körmöcz város t. erdőmestere hitelesebben referálhatna ezen erdészetiünk történetére fontos tényről és eredményeiről.

nemcsak magyar históriai, hanem erdészeti szempontból tekintve is, classicus föld lett megválasztva. Nagyrészt ugyan erdészetünk ügye vonzotta a nagyszámu szaktársakat, hanem a helyiség érdekessége is nagy befolyással lehetett megjelenésükre. Hogy nagy volt a szám, az nem reporteri nagyítás. Azt bizonyítja a jegyzőkönyv is, melyben a szavazatok száma — 109 — hitelesen fel van jegyezve. Pedig nem mondok sokat, ha azt állítom, hogy a jelen volt tagok egy harmada nem szavazott. Szemmel láthatólag bizonyította azonban a budapesti gyorsvonat túltömöttsége. Állott azon majdnem annyi ember, mint a mennyi ült. Egyszerűen azon okból, mert nem kapott ülő helyet. Jelentve volt ugyan a vasuti igazgatóságnak a sok utazó, de mert Budapesten elégnek látszott a hely, azt vélte, elég lesz az uton is. Pedig nem úgy történt. Már a Füleken beszállók is alig kaptak helyet, a zólyomiak pedig épen állva maradtak. A selmecziek szerencsésükre más vonattal jöttek, különben a pogyáskocsira jutottak volna.

Körmöczön nagyszámu közönség várt. A kiszálló vendégek megtöltötték a perront. A szónokok alig tudtak helyet szorítani, a hol elmondják üdvözlő szavaikat. Kevesen is hallottak belőle valamit. Ez azonban nem vont le érdemükből semmit; a kik hallották, megéltenezték. Lelkes szavak voltak azok, az erdészet iránti érzéktől áthatottak. És ez jelent valamit. Eddig csak az érdekeltség szavai hangzottak az ily alkalmakkor felénk. Most már érteni is kezdik ügyünket. Az erdőtörvény legjobban propagálja ügyünket. Minden közigazgatási erdészeti bizottság egy-egy tagot nevel számunkra. Az érdekeltek is most már nem csak platonice foglalkoznak az erdészettel. Idővel mindinkább megértik annak lényegét s akkor erdészetünk oda jut, a hol van Németországban.

Az első szónok Körmöcz szab. kir. város polgármestere Chabada József, a másik Barsvármegye alispánja Máriássy

István volt. Egyesületünk nagyérdemü elnöke Tisza Lajos gróf rövid szavakkal válaszolt a két szónok üdvözlő szavaira s azután következett a fogadás technikai része. Ez kitünően volt szervezve. Minden vendég czédulát kapott, melyen házigazdájának neve és lakása volt feljegyezve, a pogyász jegyek pedig a név feljegyzése mellett elszedettek.

Most kocsira ülénk, másra nem lévén gondunk, minthogy a tájat szemléljük, s hogy minélelőbb fészekbe jussunk.

A környezet valóban meglepő. Az állomás magasan fenn van a város felett, a terjedelmes hegylejtőn. Jó karban tartott ut kigyózik le a városba. A jövevény előtt ott fekszik az egész város a kétfelé ágazó völgyfenéken. A számos uj fedél az építkezés lendületére vall. A két völgy választó ékezetében domb emelkedik, melyet az ősrégi, most renovált góth templom koronáz. Alatta a m. kir. pénzverő, a két iskolai épület emelkednek ki leginkább. A mennyire elszomorító képet nyújt a város felett látható bányaomlás, annyira örvendeztet oldalt a kálvária alaltt már számos év előtt létesített, s alább most munkában lévő erdősítés. Körmöcz környezete festőies, s ha a kopárok erdősítése bevégezve leend, még szebb, még festőiebb fog lenni.

A városba érve, sajátos érzés fog el. Ódon kapun vonulunk be, lejtős talaju piacra érve, melynek házai között maig is jó karban fennáll az, melyben Mária királynénk lakott. A kapu alatt ott véljük állani alabárdjaikkal a kapuőröket. A téren kaczagányos leventék alatt taporzékolnak a tűzverü paripák. A bevonulásunkat néző nők, leányok dédanyjai ódivatu fejkötőikben kíváncsi s tán vágyó szemekkel nézik a délczeg daliákat. A királynő alakja jelenik meg az ablakon
éljen a király!

Még az is, ki nem bir hajlandósággal, a merengésre csodálkozva nézi a falakat; azt a mit ő lát, — legalább egy

részét annak — emberek, honfitársai látták, nézték 500 év, vagyis egy fél ezred év előtt. Nem hoz ez a tudat bennünket azokkal mintegy érzékileg is össze, kik akkor éltek? Nem valami sajtószertű új ez, legalább ránk magyarokra nézve. A mi városaink nagy részét lerombolta török—tatár. Csak a felvidéken találhatunk házakat, melyekben ős polgáraink laktak. Azért vannak oly nagy hatással ránk felsővidéki városaink ódon, a mai izlésnek gyakran nem tetsző házaikkal.

Körmöcznek nem ártott annyit az ellenség fegyvere, mint a bányaműlés, mely gazdagságának forrása volt. Kapzsi haszonlesés tömetlenül hagyta a kihasznált üregeket, a felső réteg beleszakadt azokba, számos ősrégi ház, s az ország egyik legszebb templomának tökéletes romlását vonva maga után. De

El ti komoly képek,

Ti sötétség fajzati, félre.

Most a derü, a mulatság festése feladatom. Évek óta teljesitem e tisztet. Pedig már hajam őszül. Lyrai hangulatu fiatal társ, mikor váltasz fel? hogy nagyobb örömmel olvassák soraidat.

A derü, a vigság órái, napjai következtek most ránk, melyeknek kitünő fűszere volt a komoly tárgyalás.

A közgyűlés tagjai az érkezés után legnagyobbbrészt házigazdáik vendégei voltak. A város polgármestere — kinél az elnök szállva volt — az előkelőségek közül néhányat ebédre hívott meg. Roskadoztak az asztalok a patricius ház magyaros vendégszeretetének adományai alatt. A felvidék különlegeségei izletesen elkészítve, mind ott pompáztak csábítóan: piztráng, őz, császármadár, vörös áfonya, rizike sat., az alvidék pedig tüzes boraival volt képviselve. A tót lakadalom után amiatt panaszkodott, hogy enni és inni volt ugyan elég, de kínáló nem volt. Volt itt az is. Már maga a házi asszony gondoskodott róla, hogy ételei maguk kínálják magukat. Meg

is tették. A házi gazda! Az meg pláne azt szerette volna, ha minden elfogy. Hát mit tehet róla, magyar ember ő tetőtől-talpig. Ezt a mondásomat azonban nem az ebédjeért — bár mily kitünő is lett légyen az — érdemelte meg egyedül tőlem, mert majdnem a kapitánynyal tartok, ha levest meg hust ettem; hanem azzal, hogy a város magyarosodását oly lelkesen s oly sikeresen viszi előre, miszerint majdnem biztosra vehető, hogy egy emberöltő múlva a magyar szón kívül művelt embertől ott más szót hallani bajos lesz. Adja Isten, hogy ugy legyen. Bár figyelmeztettek aknamunkára, mely titokban némi sikerrel működnék s esetleg a város kormányzását magához ragadván, a szép reményeket tönkre tenné.

Videant consules!

Este ismerkedési estély volt, melyet hangverseny előzött meg. A város zenekedvelői — urak és hölgyek — vonóhangszereken, zongorán, harmoniumon mutatták be művésztüket és karban meg szóló néhány szép éneket s dalt énekeltek. A tapsot, melyet arattak, megérdemelték, s még jobban megérdemlék vala, ha valamely jótékony célra a belépést megfizettetik.

Hangverseny után az ivókká átalakított tantermekben — mert az elemi és polgári leány iskola helyiségei voltak berendezve e célra — széledt el a társaság. Hányan látták itt egymást számos év lefolyása után újra? Hány forró kézszorítás, ölelés jutalmazott meg az ut fáradalmait meg költségeiért! Az örömtől sugárzó arczok azt bizonyították, hogy már csak ezért a találkozás kedvéért is érdemes volt itt egybegyülekezni. Bizony alig ismertem meg egyet-mást, kivel számos évvel ezelőtt együtt faragtam az iskola padját, vagy együtt törtem a fejemet a Liquidations-Quantum mivoltán. Mily jól esett, ha felidézte a multat egyik-másik hajdani iskola-társ, mikor a bor még szilaj kedvet gyujtott bennünk.

Rég volt biz az. Szerte hányt a sors bennünket. Sokan már a paradicsom erdejének üzemtervén dolgoznak, ha az enged a matematikai formulának; sokat nyom az élet gondja; néhány pedig boldognak érzi magát erdeje sugár fáinak zöld koronája árnyékában.

Más nap — szeptember 18-án — a városház nagy üléstermében gyülekeztünk egybe. Szép nagy, világos terem, melynek ablakai a város nagy terére tekintenek. A falakat a város czimere többszörös ismétlésben diszesíté: bástyával koronázott paizs, felső vörös mezejében a város nevének (régí irással) kezdő **C** betűjével, alatta a jus gladiit jelentenő fél kerékkal, mindkettő arany. Az alsó oldal két részre van osztva: jobb oldalon a magyar négy folyó vörös, a bal oldalon 5 tulipán arany mezőben.

A közgyűlés lefolyásának leírása nem képezi feladatom tárgyát. Elnökünk megnyitó beszéde már megjelent e lapokban. Alig képzelhetek erdészt, ki nem halgatta volna azt örömmel. Nem csak történeti visszapillantás az, hanem program is a jövőre. A titkári jelentés meggyőzött a választmány tapintatos eljárásáról. Az „Erdészeti Földmérés“ tankönyvének kedvező pályázata irodalmunk gyarapodását mutatja. Hogy a kiirt új pályázat jó eredményre vezessen, azt pedig mindnyáján szivünkől óhajtjuk.

Mégis ezen pályázatra felhívni a szaktársak figyelmét, e helyen el nem mulaszthatom.

Utasítást akar adni az egyesület az erdei fák csemetéinek nevelésére azon erdőbirtokosok kezébe, kik erdőtisztet tartani nem képesek. Nem könyvekből akarná azonban egybecompiláltatni a szabályokat, hanem hazánk erdeiben szerzett tapasztalatokból. Alig van erdész, ki csemeteneveléssel foglalkozik, hogy egyet-mást nem tapasztalt volna. Ezt kell előadni külön-külön minden fanemre nézve. Nem sok szóra, de igazán az

erdőből vett tapasztalatra van szükség. Ezért tüzetett ki a sok apró, 5—10 aranyra rugó pályadíj.

Föl tehát szaktársak! Adja elő kiki mit tapasztalt. Nem a szaktudósoké, a gyakorlat embereié a verseny pálya.

A megtartott értekezéseket részint külön lenyomatban, részint a jegyzőkönyvben megkapják e lapok t. olvasói, s megfognak győződni róla, hogy vannak szakférfiaink, kiknek kutató szelleme erdészetünket sikerrel igyekszik előre vinni.

A közgyűlés után bankett volt, melynek rendezésébe Jupiter pluvius is beavatkozott. Oly nagyszámu vendég számára szűk volt valamennyi terem. Hogy tehát együtt lehessen az egész társaság, — egyik legelső emberünk biztatására, hogy ő vele jó idő jár, — a szabadban, deszka sátor alatt, melynek fedele azonban csak a napsugarak ellen volt védelmül elkészítve, teritettek. Alig fogyasztottuk el azonban a levest, megeredt az eső. Néhány óvatos ember az első ágyulövésre, t. i. esőcsepre, megszaladt s keresett, talált is száraz alatt jó-rozshelyet. A bátrabbja azonban tartotta magát egy darabig. Mikor azonban a fedél vászna átázott s nemcsak öreg cseppekben, hanem sugarakban kezdett ömleni az eső, általános lett a futamodás. Mig odabenn újra teritettek, sok idő telt el, de mégis szép társaság verődött össze az elnök körül. Az egészség azonban egybehozni nem lehetett többé. A kis társaságok mindamellett igen jól mulattak.

Az elnöki asztalnál Tisza Lajos gróf Ő Felségére apostoli koronás királyunkra és a királyi családra mondott pohárköszöntőt, s lelkesen megéljenzett felköszöntője után poharat emeltek az elnökre Tisza Lajos grófra, Bedő Albertre, Körmőcz bányavárosára, különösen annak polgármesterére, Barsmegye alispánjára Máriássy Istvánra, Barsmegye gazd. egyesületének küldöttére herczeg Odescalchi Arthurra, Horváth Sándorra az egyesület titkárára sat.

Ebéd után a társaság többfelé oszlott, a város nevezetességeit nézte meg: a templomot, a pénzverőt, vízvezetékét, kőedény-gyárt, dobozgyárt, pipagyárt sat. Néhányan az elnökkel az erdőbe is tettek kis sétát, mintegy előre érezve, hogy az esős időjárás a tervezett erdei kirándulások nagy részét el fogja mosni. Este fényesen sikerült bál volt.

Másnap reggel — szeptember 19-én — $\frac{3}{4}$ 8-ra már sipolt a külön vonat, a későn kelőket sürgetve. Pedig sokan keltek későn, mert a multság jó sokáig tartott. Azért mégis csekély késéssel elindulhattunk a rövid utra, melyet mintegy negyedóra alatt be is végeztünk.

Utunk célja az alátelepítés gyakorlati bemutatása volt. A pálya alatt ritkás tölgyes használatot kapott fel e célra, melyet foltokban jegenyefenyővel vetettek be, biztosság okáért minden fészek közepébe még egy-egy ilyen csemetét is ültetvén. E kísérlet célja felől sokan téves nézetben voltak eleinte. Nem lehet csodálkozni tehát, hogy a szemle meglehetősen elágazó contraversziákra adott alkalmat. Az tény, hogy az 1885. évi bő makktermésből szép magzadék verte föl magát, a hol a talaj arra fogékony volt. Ezen helyeken a jegenyefenyő némelyek előtt fölöslegesnek látszott. A pusztább helyeken a tölgy ki nem magzott ugyan, de a jegenyefenyő vetés is kiégett. Itt valószínűleg csak föld alá vetéssel telepíthető meg a tölgy és keverésre jobb lesz az erdei fenyő. Részemről ott, a hol a tölgy megtelepíthető az anyaállab alatt, alátelepítés alatt azt érteném, hogy a vetővágás sikerét nem várva, idejekorán elvetném, vagy elültetném a makkot, a talajvédő vagy javító fanemet pedig később — annak idején, ha t. i. a gyérülés maga-magától beáll — telepíteném az alá. *)

*) Nem állítom azonban, hogy az együttes megtelepítés a kezdetben lassu növéssü és sarjeresztésre nem alkalmas fanemmel, milyen a jegenyefenyő, nem vezetne szintén jó eredményre. Előnye t. i. az volna,

Ott ellenben, a hol a tölgynek már a talaj meg nem felel többé, vagy a fanemet meg akarom változtatni, vagy céljaimnak megfelelő keveréket akarok előállítani, ott az anyaállab védelme alatt vetném vagy ültetném a nekem megfelelőt, a mit pedig az anyaállab vet, mellékesnek, tölteléknek tekinteném. Az alátelepítés eszerint a fokozatos felújító vágás egyik segédeszköze volna: a vágásfokozat beállításával a talaj és a magzadék védelmére, s az önön vetés elhanyagolásával vagy alárendelésével.

A alátelepítés meg szemlélése után csemetekertet mutattak be. Sokan vehettek példát rajta. Szakszerűen volt rendezve, kezelve és annak megfelelő volt az eredmény. A csemeték igen szépek. A vetés 10 *cm* távolságu sorokban történik. Luczra ez, miután a csemetéket iskolázzák, tökéletesen elegendő, sőt még szűkebbre is lehetne szabni a sorközöket. Az erdei fenyő — azt állítják a Coburg hercegi garami erdészek — tágabb sorvetést igényel, 20—25 *cm*-t. A sűrű erdei fenyővetések szoktak tapasztalataik szerint tühulásban szenvedni. Mit mondanak ehez a többi csemete-nevelők?

Ez alkalommal még Fekete Lajos m. kir. erdőtanácsos, selmeczi akad. tanár mutatott be egy általa szerkesztett fenyőmag vetőgépet. A gép szellemesen van kieszelve, s dicsőségére válnék bármely németországi erdésznek. Burghardt nyomán a széles pásztás vetésre van berendezve, 500 szem mag egy folyó *m*-nyi sorhosszuságra.

Ezen érdekes dolgokon kívül, még egy kellemes dolog vonta magára a figyelmet. Kis tisztáson terített asztal s csapra ütött sörös hordó. Villás reggeli. Nem volt nagy

hogy a talaj kezdettől fogva javul. És igaz az is, hogy a maga-magától beálló gyérülés korszakában vagy késő már a talajjavítás, vagy nincsen a ki az alátelepítésre gondoljon.

szükség a kinálókra. Az üde erdei levegő, az egyenetlen talajon tett járás-keelés, meghozta a jó étvágyat.

Ügybuzgó elnökünk szava azonban nem soká hagyta élvezni házigazdánk — Tomcsányi erdőmester — adományait; egybegyülekeztünk körülötte a feltett kérdések tárgyalására. Magas tölgyek árnyában nyers deszkából egyberótt asztal, padok fogadtak. A legszebb gyülesterem, melyet csak erdész kívánhat magának. S a környezet megtette hatását. Olyakat is hallottunk szólni, kik a zöld asztalnál némák maradtak volna. A közvetlen előttünk fekvő ténnyel szemben világosabban látott mindenki. Nem egyhamarjában hallottunk annyi szakszerű véleményt közgyűlési tárgyalás alkalmával, mint most.

Mellékesen erős vita tárgyát képezte az is, hogy a fenyveket, kivált a luczot, vetni kell-e, avagy ültetni. Podhradsky Endre, Coburg herczeg erdészeti igazgatója az ültetés kifolyásának tulajdonította a luczosokban oly gyakran beálló belső redvesedést; míg a többi felszólaló, azt csak helyi következménynek, vagy a rossz csemetenevelés és helytelen ültetés folyamányának tartá.

Azalatt megérkezett vonatunk, a mozdonyvezető a gőzsípval gyülekezésre hívott. Bucsut vettünk a tölgyestől, s elrobogtunk Kőrmöczbánya felé. Majd elértük a várost. Alattunk terült el a mult nap kedves helye. Egy nagy kanyarodás bevitt a Zólyom völgyébe, eltakarva előlünk a várost; a fenyves között vitt el a pálya. A karsu törzsek büszkén emelkedtek a magasba, ágaik még telve a mult év maghullatta tobozaival. Pár percz alatt elértük a völgy fenekét. A pálya itt egyet kanyarodik s hosszú alagut sötétjébe vezet, a mely arról nevezetes, hogy az ut benne **S** alakulag kanyarodik.

A vonat elhagyja az alagutat. Ismét napfényen vagyunk, ismét alattunk terül el a város. Egész terjedelmében látjuk

az átelleni bányaomlást, mely völgyszakadáshoz hasonlít. A sárgás sziklák és föld jelzik csak a bányatalajt. Veszelmes embernek ott járni. A cultura csak akkor foglalhatja vissza, ha az omlás tökéletesen bevégződött.

A vonat halad gyorsan. A város elmarad. János-hegyen vagyunk. A Garam és Vág völgy vizválasztóján. Ez a hely vízvezetékéről nevezetes, melylyel a turóczi megyei oldalról a vizet átvezették a körmöczi bányaművek számára hajtóerőül. A viz itt tényleg átmegy a hegyen. Nem valami különös dolog ugyan, de érdekessé teszi az, hogy még a mult században készült.

Jánoshegytől lejtnek meg a pálya. Siet le a turóczi síkra. Erős kanyarulatokon örületes sebességgel haladunk, karcsu fenyvek között. Az eső megindult. Az erdei kirándulás elmarad. Megérkezünk a turcseki vasutállomásra. Csurgó esernyők alatt várnak Turóczi megye küldöttei. Kiszállunk a csorgó esőbe. A szűk állomás-tér megtelik emberekkel, alig lehet mozdulni, dictiót tartani kevésbé. A vonatot visszatolják. Megnyílik előttünk a kilátás a József fűrészre.

Közvetlenül a pályaház alatt s azzal szemben áll a deszarakodó. Ez most zöld galyakkal, koszorukkal, nemzeti színű zászlókkal van feldiszitve. A deszkák helyét terített asztalok foglalják el, megrakva tányérokkal és különféle alaku és színű palaczkok batteriáival. Egy banda cigány az asztalsorok végén rárántja a Rákóczy indulót.

Mennyi csáb! Mi azonban oda sem nézünk neki. Minket vezet a tudomány szomszaga, szakunk érdeke. Megyünk megnézni a fűrész magát. Leszállunk a gőzkazánokhoz s megnézzük a gőz nyomását, azután a transmissiókat vizsgáljuk s kellően befűrészporolván magunkat a szijak alatt való átújítás alkalmával, felszállunk ismét a napvilágra. Most megindítják a fűrész. A keretek kezdenek fel s alá-mozogni zaka-

toló lármával. A körfűrészek adják a diskántot s a gyalugép sekundál. A fülsiketítő zaj tetőpontját éri. A levegő megtelik fűrészporral. Forgács-szilánkok repülnek a levegőben. Mi erre meg arra kérünk felvilágosítást majd a gépész, majd a vállalkozó fülébe kiáltva nagyokat. Az készséggel megadja a választ, szintén nagyokat kiáltva, miből azonban a pokoli zajban alig hallottunk valamit. De hát nem hiába tanultunk mechanikát. Megértettük. Tudjuk, hogy e fűrész egyik remeke a modern fűrészépítésnek s 8 cm-ig feldolgozza a fenyőszálfát. Ez már valami.

Azért még is örvendtünk, mikor kiértünk a zajból a rönkö rakhelyre, a mely keskeny vágányu vasutakkal keresztülkaszul van hasogatva. Ezerekre megy a szálfák és rönkök száma, s alig birunk végére jutni a terjedelmes rakodónak. Itt elértük a viaduktum hidját, az alatt átmegyünk, felkapaszkodunk a pályatestre s nemsokára ott vagyunk a feldiszitett deszkarakodóban. Az elnök általános lelkesedés között megnyitja az ülést.

Szécsi Zsigmond selmeczi akadémia tanár szokott rövidségével előadást tart azon fontos kérdésről, hogy mily alakban adjuk át a fenyőanyagot a fűrészüzlet-tulajdonosoknak és mely vastagsági határig dolgozhatják fel a fűrészmalomok a fenyőfát. Ezen kérdés tárgyalása után az elnök bezárja az ülést.

Most már a cigány is megszólalt. Mindenki hozzálátott az ételhez-italhoz. Volt is miben válogatni, mert Glezinger bérlő kitett magáért. Valóban lukullusi ebédet tálaltatott. Óriási halak s mindenféle csodás állatok kerültek az asztalokra. A jó bor pedig ugyancsak bőviben volt. Jó is, izletes is volt minden. A vendéglős, a ki az ebédet kiszolgált, mestere művészetének. Turóc-Szt.-Mártonból való. Még sem élhetnek rosszul azok a turócziak, a kik ily mestert foglalkoztatni képesek.

A hol műpártoló nincsen, ott nincs művész. Már pedig ez művész.

Hogy jó kedvben nem volt hiány, bár szakadt az eső, azt mondani sem kell. Ez nap a szabad felköszöntők napja volt. Mondtak is annyit, hogy majdnem minden kissé érdekesebb embernek jutott belőle. Esteledni kezdett mire megjött a személyvonat, megváltunk a kedves emlékü helytől.

Sötét este volt mire beérkezénk a stubnyai vasutálomásra. Azt se láttuk hová visznek a ránk váró kocsik. Az ujonnan épült fürdő-szálló kényelmes szobáiba való elszállásolás után újra az ebédlőben gyülekezett össze a társaság és mulatott jó bor és vidám cigányzene mellett késő éjszakáig.

Reggel a fürdő szép parkját jártuk be, melyet most jelentékeny terjedelemre nagyobbítanak. Lesz benne fenyves, klimatikus kurát használók számára, zöld pázsitos terek, árnyas fasorok, virágdús ágyak.

Most következett a záró ülés. Virág Vincze Coburg hercegi gazdasági igazgató indítványát tárgyaltuk, ki azt kívánta, hogy az erdőgazdaság a legelő lehető legfokozottabb használatának gyakorolhatására való tekintettel rendeztessék. Lett ebből vita! De az elnök oly tapintatosan vezette azt, hogy végtére a megállapodás a dolog természetének megfelelően az lett, maradjunk a régi elveknél, mert a birka kilegeli lábunk alól az erdőt s ott leszünk, a hol a nógrádi, gömöri, hevesi, borsodi hegyek birtokosai a vizmosásokkal.

A közgyűlés bezárta után oszlani kezdett a társaság. Egy része még a déli gyorsvonattal elutazott. A legnagyobb rész azonban részt vett a város által adott nagy banketten. Miután jó magam is az előbbienek közé tartozám, a később történetekről nem referálhatok. Annyit azonban hallottam, hogy a víg kedély megmaradott az utolsó pillanatig, s hogy Znió-Váralján, hová a tagok egy jó része átrándult, az erdőrende-

zései ügyek hallgatni szerető vezetője saját jó szántából toasztot mondott. Ez pedig már jelent valamit. Ezután ítélve, kár volt ott nem lenni, mert ha szakszempontról tekintjük a dolgot, a közalapítványi erdők jelentékeny nemzetvagyont képeznek s a haltenyésztés nagy közgazdasági fontossággal bír. Ezt most az egyszer elmulasztottuk megnézni, szakismeretünk hézagos marad. Majd helyrepótoljuk máskor. Tehát
 viziontlátásig — ha élünk — a jövő évben.

Sélli.

Műszótárunk ügyében.

A műszótár szerkesztő bizottsága f. hó 18-án ülést tartott s megállapította a további eljárás módját. A bizottság tagjainak meggyőződése azonban az, hogy csak akkor fogunk megfelelő eredményre jutni, ha a nyelv őseredeti forrásából, a nép nyelvéből meritünk.

Tettünk már erre kísérletet eleget, közre is működött nem egy szaktársunk e jó eredmény elérésére — mit bizonyítanak az „Erdészeti Lapok“ hasábjain „Adatok az erdészeti műszótárhoz“ című cikkek — de még távol vagyunk attól, hogy rá akadunk volna műnyelvünk kincses forrására.

Talán nem jól fogjuk meg a dolog végét!

Nem tudjuk megszólaltatni az erdő munkásait!

Vegyünk példát a „Magyar Halászat Könyve“ íróján.

„A kutatásban a dolog természetéhez alkalmazott saját módszerem szerint jártam el; keveset támaszkodtam ajánlásra és vezetésre; inkább halásznati, különösen horgásznati ügyességben bizva, egyedül iparkodtam halászok közé keveredni, hogy fogásaikat meglessem, a szerszámjártást kitanuljam; s csak ott a hol tisztán szógyűjtés járta, használtam rossz fülem he-